

Curs 2025 – 26

Departament de Geografia i Història

Programació Didàctica

Extracte per Nivells

Fuente: adaptado de
<https://www.pngegg.com/es/png-cxwri>

ADVERTIMENT:

Aquest document conté un esquema de la programació d'aula de tots els nivells. Té com a objectiu facilitar una informació clara i concisa del treball que fem amb el nostre alumnat i, sobre tot, de com els avaluem.

Setembre de 2025

EL CONTINGUT D'AQUEST DOCUMENT ES POT CONSULTAR TAMBÉ A LA NOSTRA WEB:
<https://sites.google.com/site/dptogehist2/>

ACLARIMENTS PRELIMINARS

Marc legal.

La informació continguda en aquest extracte de **les programacions d'aula referent als cursos d'ESO i Batxillerat** deriva de les respectives propostes pedagògiques que aquest departament ha fet per a cada etapa i de les corresponents programacions d'aula que aquestes propostes fundamenten per a cadascú dels cursos. El contingut complet dels documents citats, dels quals s'ha partit per tal de fer aquest extracte, pot consultar-se a través de la web del nostre departament (veure l'encapçalament de cada pàgina).

El marc legal del qual partim és la **Llei Orgànica 3/2020 de 29 de desembre** (BOE 340, 30.12.2020) per la qual es modifica la Llei Orgànica 27/2006, de 3 de maig, d'Educació. En concret, intentem abastir allò disposat pels **apartats 4.2.2.1.b i 4.2.2.1.c de la Resolució de 12 de juliol de 2022 del Secretari Autonòmic d'Educació**, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i funcionament dels centres que imparteixen ESO i Batxillerat. A més, la nostra proposta pedagògica de departament i les corresponents programacions d'aula intenten abastir allò que disposen el **Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell**, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 9403 del 11.08.2022) desenvolupant el **Reial Decret 217/2022, de 29 de març**, pel qual s'estableix l'ordenació i ensenyaments mínims de l'ESO (BOE núm. 76 del 30.03.2022), així com el **Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell**, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general del Batxillerat a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 9404 del 12.08.2022), desenvolupant el **Reial Decret 243/2022, de 5 d'abril**, pel qual s'estableix l'ordenació i ensenyaments mínims del Batxillerat (BOE núm. 82 del 6.04.2022). També hi intencem l'acompliment d'allò disposat per la **Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat**, per la qual es regula la llibertat educativa (DOGV nº 9880 del 28.06.2024).

Tot i això, el professor **Enrique Martínez** presenta una programació alternativa a la oficial del departament per al 4t d'ESO i el 1r de Batxillerat.

Pla personalitzat de reforç (per a la superació d'àrea pendent dels cursos anteriors).

En el cas que l'alumnat responsabilitat del professorats d'aquest departament promoció de curs tenint suspesa un àrea impartida pel nostre professorat, aquest farà amb l'alumnat un pla personalitzat de reforç que avalua trimestralment. Ara bé, cal distingir entre:

- **L'alumnat d'ESO** que promoció al curs següent tenint suspesa algun àrea del nostre departament, recuperarà la matèria pendent mitjançant un d'aquests procediments: si aprova els dos primers trimestres del curs al qual ha promoció (1ª i 2ª avaluacions); cas que no aprofite el mecanisme anterior, si lliura fet de forma correcta, al menys el 50 % del contingut del quadern de recuperació que determinarà i avaluarà el professor/a del curs al qual ha promoció amb la pendent; i, cas que tampoc no aprofite l'establert anteriorment, tornarà a promoció amb un informe negatiu del professorat.
- **L'alumnat de Batxillerat** que promoció al curs següent tenint pendent la Història Contemporània o qualsevol àrea de primer de Batxillerat donada pel nostre departament, farà un examen de tota la matèria abans del terme del segon trimestre del curs corrent, a menys que l'alumne/a en qüestió acorde dividir la matèria pendent en dos exàmens parcials fixats en les dades més convenients, per tal que estiga avaluat abans del terme de la segona avaluació del segon de Batxillerat. Si no aprofitara aquesta oportunitat, tindrà que presentar-se, com a únic recurs, a l'examen extraordinari de l'àrea pendent.

El professorat responsable del seguiment d'aquest pla de reforç és qui li done classe durant el curs present al grup en que estiga matriculat l'alumne/a el qual ha de recuperar l'àrea pendent.

Ús d'elements TICs durant la pràctica docent.

Els membres d'aquest departament podran fer ús de terminals mòbils, tablets digitals i/o ordinadors portàtils durant la seua pràctica docent, només i exclusivament, per motius pedagògics i/o lligats a les seues obligacions laborals (ús de l'aplicació *Itaca*, etc.). Així mateix, podran autoritzar l'ús dels citats dispositius a l'alumnat al seu càrrec, només i exclusivament, per a la seua aplicació en el treball quotidià de l'aula. **Qualsevol altre ús diferent de l'esmentat no està permès al nostre RRI i el professorat aplicarà les mesures correctores adients.**

EXTRACTE DE LA PROGRAMACIÓ PER NIVELLS **(en pàgines següents)**

<u>SABERS BÀSICS I LA SEUA AVALUACIÓ DE L'ÀREA DE...</u>	<u>Prof. Responsable</u>	<u>Pàg.</u>
• Geografia i Història – 1er d'ESO	Antonio Ortiz	4
• Geografia i Història – 2n d'ESO	Antonio Ortiz	6
• Geografia i Història – 3r d'ESO	Antonio Ortiz	8
• Història – 4t d'ESO – Prog. Prof. Enrique Martínez	Enrique Martínez	10
• Història – 4t d'ESO – Prog. Ofic. Departament	Antonio Ortiz	12
• Història del Món Contemporani – 1r Batxillerat	Enrique Martínez	14
• Història del Món Contemporani – 1r Batxillerat	Antonio Ortiz	16
• Història de l'Art – 2n Batxillerat	Antonio Ortiz	18
• Història d'Espanya – 2n Batxillerat	Antonio Ortiz	20
• Geografia d'Espanya – 2n Batxillerat	Antonio Ortiz	22

GEOGRAFIA I HISTÒRIA

1er d'ESO

LLIBRE DE TEXT: GRENCÉ RUIZ, Teresa (dir.) "Geografia i Història 1r d'ESO" - Projecte Construïm mons Ed. Santillana-Voramar

La programació d'aula completa d'aquesta àrea hi és disponible a <https://sites.google.com/site/dptogeohist2/>. El seu marc legal és el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'ESO a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 9403 del 11.08.2022)

SABERS BÀSICS I TEMPORITZACIÓ

Trim.	Unitats didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Núm. de Sessions
1	Introducció al mètode d'estudi de la Geografia	¿Per a què serveix la Geografia i com es fa?	- El planeta Terra - Formes de representar la Terra: projeccions cartogràfiques de Mercator i Peters - L'escala: reducció de la realitat als mapes - Càlcul de distàncies reals al mapa i localització de punts - El GPS ¿ens fa més lliures? - Identificació de husos horaris i la seua influència en les nostres vides	3
	1 La tecnologia i l'estudi geogràfic de la Terra	¿Compensa la inversió en exploració espacial?	- Principals formes de relleu terrestre i anàlisi a un mapa mundi. - Formació del relleu: plegaments, falles, volcans i terratrèmols. Relació entre relleu i activitats humanes. - Comparació entre un mapa de relleu i altre de població d'un país: càlcul de la dificultat d'una ruta segons el relleu - Reflexió sobre l'impacte de les activitats humanes sobre les muntanyes. - Creació d'un protocol en cas de terratrèmol.	6
	2 El relleu terrestre i la seua influència en les poblacions	¿Els desastres naturals ens afecten a tots per igual?	- La importància de l'aigua en la Terra: les aigües marines i els seus moviments; els rius: cursos i caudals. - La salut de rius i mars: les altres aigües continentals i el seu valor; interpretació d'un mapa d'aigües del món. - Interpretació d'una infografia sobre l'estat de les aigües a Europa. Les plantes dessaladores: avantatges i inconvenients. - Anàlisi de l'impacte d'un hotel sobre les aigües de l'entorn.	8
	3 El desafiament del canvi climàtic	¿És el canvi climàtic un problema amb retorn?	- La atmosfera i com la contaminem. - Distribució de les zones climàtiques del planeta. - Anàlisi i interpretació de mapes, gràfiques i taules. - Les precipitacions: orígens i factors; funcionament de la pressió i els vents. - Catàstrofes associades al canvi climàtic i plans d'actuació. - Consultem informació meteorològica per fer un viatge.	8
	4 L'aprofitament responsable de les aigües del planeta	¿Preservar l'aigua és garantir la vida?	- Els paisatges naturals i humanitzats. Formes de vida associades als paisatges. - Interpretar un climograma com a presentació d'un paisatge natural - Valoració i protecció del patrimoni mundial natural: fer un documental audiovisual sobre un paisatge. - Exposició oral mitjançant un powerpoint en defensa dels boscos.	8
2	5 La relació entre paisatges de la Terra i les persones	¿Tenen futur els boscos?	- El relleu i la hidrografia d'Europa. Climes i paisatges europeus. - Relleu, aigües, clima i paisatges naturals de la resta de continents amb el seu anàlisi en mapes. - Desenvolupament del projecte col·laboratiu de la creació d'un atlas	6
	6 Un estudi geogràfic: el medi físic dels continents	¿La recuperació d'un paisatge contribueix al desenvolupament?	- El relleu peninsular, balear i canari. Riquesa i fragilitat de les costes espanyoles. - Desafiament del clima a Espanya i factors. Interpretació de dades sobre l'estat del clima a Espanya - Desequilibri entre recursos hídrics i el seu consum: la gestió de l'aigua a Espanya. - Diversitat de paisatges naturals espanyols: la sequera i el perill de desertificació a Espanya.	12
	7 Conèixer el nostre entorn per a conservar el seu medi natural	¿Pot Espanya convertir-se en un desert?		9

Trim.	Unitats didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Núm. de Sessions
3	Introducció a l'estudi de la Història	¿Com s'escriu la Història?	- La Prehistòria i les seues etapes: el Paleolític: una vida nòmada. La revolució del Neolític i la vida sedentària. Edat dels Metalls i canvis. - Completar una taula informativa sobre l'evolució dels objectes de la Prehistòria - El naixement de l'art: etapes i tècniques. - La riquesa cultural del territori espanyol durant la Prehistòria. La importància del llenguatge en la expressió de sentiments i la transmissió del coneixement.	3
	8 La Prehistòria: punt de partida de la humanitat	¿Ha sigut sempre la innovació motor de desenvolupament?		6
	9 El naixement de la escriptura: primeres civilitzacions	¿Per quina raó saber llegir i escriure era tant important al món antic?	- Mesopotàmia: etapes, formes de vida i arts. - Evolució de l'antic Egipte i el govern del faraó. - Vida després de la mort: divinitats i temples. Anàlisi de l'art egipci com a valor patrimonial universal. - Debat sobre les lleis i la seua evolució. Diferenciar entre fets i creences. Fer una ponència sobre sabers essencials d'ahir i hui.	6
	10 La civilització grega: l'origen de la democràcia	¿Com era la vida de les dones gregues?	- La Helade: orígens de la societat grega clàssica. Èpoques arcaica, clàssica i helenística. - Les desigualtats de la societat grega. - Temples i mitologia gregues: anàlisi històric a partir de les obres d'art de l'època - El llegat cultural de la civilització grega al nostres dies: origen dels Jocs Olímpics i l'anomenat esperit olímpic. - Debat: la democràcia grega i la visibilització de les dones.	6
	11 La civilització romana: un imperi mundial	¿Era eminentment urbà el món romà?	- Orígens de la civilització romana: de la Monarquia a la República; expansió i crisi de la República romana. - El Imperi i la pax romana: economia i transformacions del medi - Arquitectura, escultura, pintura i mosaics romans. - Interpretació dels vestigis d'una ciutat romana per a comprendre el passat i valorar el paper de la civilització romana al llarg de la Història.	6
	12 Hispània en l'antiguitat: un mosaic cultural	¿per què es dona més visibilitat a unes cultures i no altres?	- Els pobles prerromans: els ibers i els celtes. - Els pobles colonitzadors: fenicis, grecs i cartaginesos - La conquesta romana d'Hispània; economia i societat. La cultura hispanoromana i el seu desenvolupament urbà. - Disseny d'una ruta cultural per Hispània: interrelació de la història amb altres àrees o matèries. Valoració de la diversitat multicultural com a font d'aprenentatge.	6

PROCEDIMENT I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

La nota final de cada trimestre es qualificarà amb Insuficient, Suficient, Bé, Notable i Excel·lent. Aquestes qualificacions són el resultat de ponderar fins al 80 % la nota dels exàmens i fins al 20 % la nota de l'avaluació dels quaderns de classe, treballs, tasques de classe, actitud i comportament. Com que l'avaluació es continua, la matèria serà avaluada de forma global. Les notes es compensaran dintre de cada avaluació fent la mitjana entre totes les proves efectuades. A banda del llibre de text dalt referenciat, un instrument molt important d'avaluació es tindrà en una carpeta de anelles tipus A4, ordenades i ben fetes les fulles quadriculades i blanques amb marge que usarem per tal de fer les activitats. En les fulles cal anotar la data de cada sessió. Els títols han de estar en majúscules i ressaltats; cal escriure en negre o blau, mai en roig o a llapis. Cal copiar els enunciats de les activitats.

A més a més, compta en l'avaluació del 20 % la assistència i puntualitat, la regularitat en fer les tasques, l'interés i participació al treball d'aula, l'actitud d'afavorir el treball dels companys/es. Entre les activitats haurà que fer murals, treballs escrits i exposicions orals. Es farà un treball o projecte trimestral. Per últim, caldrà fer un qüestionari d'un llibre de lectura obligatoria triat dels proposats. **Els exàmens escrits poden ser un o varis al llarg del trimestre.** Valen el 80 % de la nota total que suma al 20 % del bloc anteriorment explicat. Les preguntes poden ser curtes, de desenvolupament i de resposta múltiple. Les faltes d'ortografia descomten: per cada 2 tildes es restarà 0'1 punts i per cada grafia altre 0'1. Es recupera la nota negativa per ortografia escrivint a la llibreta de forma correcta la paraula i explicant perquè estava mal escrita.

Per a poder aprovar l'assignatura és necessari obtenir en les tres avaluacions una nota mitjana de 5 punts.

MECANISMES DE RECUPERACIÓ

En el cas que, finalment, la avaluació ordinària siga negativa, l'avaluació extraordinària consistirà en una prova escrita on cal demostrar els coneixements de la programació i la realització d'una sèrie de qüestions, les quals són la base de la dita prova extraordinària i que compten fins a 4 punts que es sumen a la prova extraordinària, la puntuació màxima de la qual és de 6 punts. Si l'alumne promociona de curs tenint pendent aquesta àrea, tindrà que fer un quadernet de recuperació durant els dos primers trimestres.

GEOGRAFIA I HISTÒRIA

2n d'ESO

LLIBRE DE TEXT: GRENCIE RUIZ, Teresa (dir.) "Geografia i Història 2n d'ESO" - Projecte Construïm mons Ed. Santillana-Voramar

La programació d'aula completa d'aquesta àrea hi és disponible a <https://sites.google.com/site/dptogeohist2/>. El seu marc legal és el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'ESO a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 9403 del 11.08.2022)

SABERS BÀSICS I TEMPORITZACIÓ

Trim.	Unitats didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Núm. Sessions
1	Introducció al mètode d'estudi de la Història	¿Per a què serveix la Història i com es fa?	El mètode de la Història: reconstruir el passat per tal de comprendre el present	3
	1 Inici de l'Edat Mitjana: els nous centres de poder	¿Són vigents les innovacions del passat?	- Fragmentació de l'imperi romà: les invasions bàrbares - Els regnes germànics i la seua societat rural - Del regne dels francs a l'imperi carolingi - Evolució de l'imperi bizantí - Naixement i evolució de l'islam - Economia, societat, ciència i cultura islàmiques	9
	2 La societat feudal: drets i desigualtats	¿Com i perquè es limitaven els drets individuals al feudalisme?	- Noves onades d'invasors: la feblesa de les monarquies - Les bases de la societat feudal: camperols, noblesa i clergat. - L'expansió de la cristianitat - L'art romànic: arquitectura i funció didàctica de les arts plàstiques	9
	3 El resorgiment de les ciutats europees	¿Va contribuir al creixement el desenvolupament urbà medieval?	- L'expansió agrícola i comercial - El desenvolupament de la artesanía i el renàixer de la vida urbana - La transformació cultural del final de la Edat Mitjana - L'enfortiment del poder reial - L'art gòtic: arquitectura, escultura i pintura	9
2	4 Al – Andalus i els regnes cristians peninsulars: el repte de la convivència.	¿Què ens ha legat la convivència entre les diferents cultures medievals?	- Naixement d'Al-andalus: conquesta i emirat - El califat de Còrdoba i l'evolució posterior d'Al-andalus - Sharq-Al-Andalus: vida, arte i cultura andalusís - Naixement i evolució del regne de Lleó - La Corona de Castella - Els nuclis cristians pirenaics i la seua evolució: el regne de València i la Corona d'Aragó - Conquesta d'al-andalus pels regnes cristians i repoblació - Mosaïc artístic/cultural dels regnes cristians	12
	Introducció a l'estudi de la Geografia	¿Per a què serveix la Geografia i com es fa?	Fons i eines per a l'estudi de la Geografia	3
	5 La pressió d'un món cada vegada més urbà	¿Tenen impacte mediambiental, econòmic i social les ciutats?	- Espai urbà versus espai rural - El creixement de la ciutat: els grans espais urbans - Cap a un món de ciutats: la ciutat, centre econòmic dels Estats - Les xarxes urbanes mundial, europea, espanyola i de la Comunitat Valenciana - Ciutats sostenibles i ciutats multiculturals - El medi rural enfront a la ciutat	12
3	6 Les grans àrees mundials d'activitat econòmica	¿Com es mesura la riquesa dels Estats?	- El medi natural com a recurs econòmic - L'aprofitament dels recursos naturals - Localització dels recursos naturals principals - Àrees econòmiques més dinàmiques al món - Impacte ambiental de les activitats econòmiques - Cap a una economia circular	10
	7 Estudi geogràfic de la desigualtat	¿Cada vegada som menys o més desiguals?	- La desigualtat de la riquesa - La desigualtat de gènere - La desigualtat de l'infantesa i la velleja - Objectiu: reduir les desigualtats al món	10
	8 Geopolítica, conflictes i cooperació per a la pau	¿És possible la pau mundial?	- Què és la pau? - La Comunitat Internacional - Aliances i conflictes entre els Estats - Cooperar per tal de mantindre la pau - Organitzacions de cooperació a Europa	6

PROCEDIMENT I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

La nota final de cada trimestre es qualificarà amb Insuficient, Suficient, Bé, Notable i Excel·lent. Aquestes qualificacions són el resultat de ponderar fins al 80 % la nota dels exàmens i fins al 20 % la nota de l'avaluació dels quaderns de classe, treballs, tasques de classe, actitud i comportament. Com que l'avaluació es continua, la matèria serà avaluada de forma global. Les notes es compensaran dintre de cada avaluació fent la mitjana entre totes les proves efectuades. A banda del llibre de text dalt referenciat, un instrument molt important d'avaluació es tindrà en una carpeta de anelles tipus A4, ordenades i ben fetes les fulles quadriculades i blanques amb marge que usarem per tal de fer les activitats. En les fulles cal anotar la data de cada sessió. Els títols han de estar en majúscules i ressaltats; cal escriure en negre o blau, mai en roig o a llapis. Cal copiar els enunciats de les activitats.

A més a més, compta en l'avaluació del 20 % la assistència i puntualitat, la regularitat en fer les tasques, l'interès i participació al treball d'aula, l'actitud d'afavorir el treball dels companys/es. Entre les activitats haurà que fer murals, treballs escrits i exposicions orals. Es farà un treball o projecte trimestral. Per últim, caldrà fer un qüestionari d'un llibre de lectura obligatoria triat dels proposats. **Els examens escrits poden ser un o varis al llarg del trimestre.** Valen el 80 % de la nota total que suma al 20 % del bloc anteriorment explicat. Les preguntes poden ser curtes, de desenvolupament i de resposta múltiple. Les faltes d'ortografia descomten: per cada 2 tildes es restarà 0'1 punts i per cada grafia altre 0'1. Es recupera la nota negativa per ortografia escrivint a la llibreta de forma correcta la paraula i explicant perquè estava mal escrita.

Per a poder aprovar l'assignatura és necessari obtenir en les tres avaluacions una nota mitjana de 5 punts.

MECANISMES DE RECUPERACIÓ

En el cas que, finalment, la avaluació ordinària siga negativa, l'avaluació extraordinària consistirà en una prova escrita on cal demostrar els coneixements de la programació i la realització d'una sèrie de qüestions, les quals són la base de la dita prova extraordinària i que compten fins a 4 punts que es sumen a la prova extraordinària, la puntuació màxima de la qual és de 6 punts. Si l'alumne promociona de curs tenint pendent aquesta àrea, tindrà que fer un quadernet de recuperació durant els dos primers trimestres.

GEOGRAFIA I HISTÒRIA

3er d'ESO

LLIBRES DE GRENC RUIZ, Teresa (dir.) "Geografia 3r d'ESO" - Projecte Construïm mons – Ed. Santillana-Voramar
TEXT: GRENC RUIZ, Teresa (dir.) "Història de 3r d'ESO" - Projecte Construïm mons – Ed. Santillana-Voramar

La programació d'aula completa d'aquesta àrea és disponible a <https://sites.google.com/site/dptogeohist2/>. El seu marc legal és el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'ESO a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 9403 del 11.08.2022)

SABERS BÀSICS I TEMPORITZACIÓ

Aval.	Unitats Didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sessions ^(1/2)
1	Mètodes i tècniques de Geografia i Història	Com treballen els geògrafs i els historiadors i per a què serveix la seua feina?	- Les eines d'un historiador: les fonts - Les eines del geògraf: mapes i gràfics - Altres eines del geògraf: els SIGs.	(transversal)
	0. L'equilibri entre medi natural i activitat humana	Com és la relació entre les persones i el medi natural	- Aprofitament dels recursos naturals - Acció pel clima - La transformació dels paisatges	3
	1. El futur d'una població que envelleix	Quant hem canviat?	- El repartiment desigual de la població. - La població mundial creix a dues velocitats - Les societats que envelleixen - Migracions en cerca de benestar: fluxos migratoris hui - Així és la població de la UE - Problemes demogràfics d'Espanya i la C. Valenciana	12
	2. L'economia mundial. Com ens afecta la globalització?	Quina relació hi ha entre globalització, crisi i ocupació?	- L'activitat econòmica: Qui realitza l'activitat econòmica? Què necessiten les empreses per a produir? El funcionament del mercat laboral - El predomini del sistema capitalista: economia global - Potències econòmiques tradicionals - Noves potències del segle XXI.	12
	3. La producció d'aliments, clau en l'Agenda 2030	L'ODS Fam zero és només qüestió de produir més aliments?	- El sector primari al món: Limita hui el medi físic l'agricultura? - L'agricultura tradicional i de plantació als països en desenvolupament - L'agricultura de mercat als països desenvolupats - Ramaderia, pesca i aquicultura - El sector primari de la UE, Espanya i la Comunitat Valenciana. Reptes de futur.	12
	4. La necessitat d'una indústria més sostenible	El nostre consum d'energia és sostenible?	- L'activitat minera - Explotació d'energies renovables i no renovables - Principals consumidors d'energia al món - De la primera revolució industrial a la indústria 4.0 - La importància de la localització industrial - Debilitats i fortaleses de la indústria de la UE, Espanya i la Comunitat Valenciana	12
2	5. Comerç i transport: motor i repte de l'economia	Com participem en el comerç global?	- La tercerització de l'economia - Comerç i transports - La UE, potència comercial mundial - Espanya: comerç i transports - L'impacte mediambiental del transport	12
	6. Altres serveis bàsics per a l'economia i el benestar	Perquè el turisme ha de ser sostenible?	- Demanda creixent de serveis turístics - Destinacions principals del turisme mundial - Serveis financers i TICs - Turisme i altres serveis a Espanya i la Comunitat Valenciana	12
	7. El repte del món globalitzat i els ODS	Respectem els drets humans?	- Els contrastos en el desenvolupament humà - Fi de la pobresa i fam zero - Salut, Educació de qualitat i Igualtat de gènere - Factors que frenen el desenvolupament dels països	6
	8. Aliances entre estats: cooperar per a avançar	Què han aconseguit els grans acords internacionals?	- El territori s'organitza en estats - Els principals sistemes polítics - Conflictes i drets humans - Acords de col·laboració entre estats - Història de la UE. Els reptes de la UE	6

(2/2)

Aval.	Unitats Didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sessions
3	9. L'Edat Moderna: noves formes de pensar	Hem avançat des de l'edat mitjana?	• Renaixement, humanisme i crisi religiosa • Reforma i contrarreforma • Revolució científica • Absolutisme versus Il·lustració	10
	10. L'Antic Règim	Com vivien els europeus durant aquest període	• Enfortiment de les monarquies europees • Expansió mundial europea: la colonització espanyola d'Amèrica • Feudalisme i mercantilisme	10
	11. L'Edat Moderna: del renaixement al neoclàssic	Miguelangelo, Donatello i Rafael no sols són tortugues ninjes.	• L'art renaixentista italià • L'art barroc • L'art entre els segles XVIII i XIX	6
	12. La crisi de l'Antic Règim	Com va ser possible la caiguda dels grans imperis ultramarins?	• El liberalisme • La revolució francesa: causes • La revolució industrial: factors	6

PROCEDIMENT I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

La nota final de cada trimestre serà la mitjana aritmètica de les qualificacions parcials de cada bloc obtingudes sumant:

- La **nota** que l'alumnat obtinga a l'**examen**, qualificat **amb un màxim de 8 punts**; aquesta prova escrita sobre competències serà un recull equilibrat de qüestions sobre conceptes i procediments. A banda dels criteris d'avaluació general de la matèria detallats a la Programació, en la qualificació dels exàmens compta: l'adequació pregunta/resposta, la correcció formal i ortogràfica, la capacitat de síntesi, la capacitat de definició i la capacitat d'argumentació i raonament. **Si un alumne/a acumula més d'un 30 % de faltes d'assistència a classe sense justificar, pot perdre el dret a fer l'examen.**
- La **nota mitjana de totes les activitats, treballs i comportament a classe** durant el bloc temàtic a avaluar, **sobre un màxim de 2 punts**. Per a qualificar esta part, es tindrà en compte la resolució d'activitats escrites i orals recollides al quadern de classe, **descomptant fins a 0'25 punts de la nota mitjana per cada tres negatius**; també es podrà incrementar la nota d'aquesta part **afegint 0'25 per cada tres positius** que el professor anota al seu quadern d'observació per tal de qualificar el comportament a l'aula. En els punts positius compten: la col·laboració en el treball de l'aula, la cooperació amb els companys/as, la disposició cap al treball, l'atenció en classe, la presentació en temps i forma dels treballs i exercicis. Entre els punts negatius contaràn les faltes de assistència a classe no justificades i les amonestacions per faltes lleus.

MECANISMES DE RECUPERACIÓ

Els mecanismes de recuperació de cada avaluació estan en funció d'allò que cada alumne/a ha de recuperar i, per això, no pot haver-hi un únic mecanisme de recuperació, perquè aquest s'ajustarà a la realitat de l'alumnat en cada avaluació. El professorat acordarà amb els seus alumnes el moment més adequat per a la realització de les proves o treballs necessaris.

Si a final de curs l'avaluació ordinària de la matèria fora negativa, l'alumnat serà convocat a una prova extraordinària sobre la totalitat de la matèria impartida durant el curs; un informe raonat explicarà a l'alumnat suspès el treball a presentar en aquesta prova, que comptarà fins a 3 punts; la qualificació d'aquest treball s'afegirà a la qualificació de la prova extraordinària, que val un total de 7 punts.

Si, donat el cas, l'alumnat promoció al curs següent tenint suspesa aquesta matèria, tindrà que recuar-la al curs següent baix la direcció del professor/a que tinga, el qual l'informarà sobre el mètode oportunament.

Per a poder aprovar l'assignatura és necessari obtenir en les tres avaluacions una nota mitjana de 5 punts.

HISTÒRIA

4t d'ESO

LLIBRE DE TEXT: MATERIAL ELABORAT PEL PROFESSOR

Programació alternativa feta pel professor Enrique Javier Martínez López

La programació general i d'aula completa d'aquesta àrea hi és disponible a <https://sites.google.com/site/dptogeohist2/>.

CONTINGUTS

INTRODUCCIÓ. EL CANVI I LA PERMANÈNCIA EN LA HISTÒRIA

- Evolució de les societats humanes fins avui.
- Quantitat d'energia utilitzada, treball, producció i impacte ecològic.
- Recursos i població.
- Jerarquització social i lluita de classes.

LA CRISI DE L'ANTIC RÈGIM

- La revolució americana.
- La revolució francesa: origen.
- La revolució francesa: radicalització.
- L'Europa Napoleònica
- L'art durant les revolucions.

LIBERALISME I NACIONALISME

- La Restauració.
- L'unificació d'Itàlia i Alemanya.
- Amèrica durant el segle XIX.
- Esdeveniments de la segona meitat del segle XIX.

LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL: EL CANVI ECONÒMIC

- Concepte de Revolució industrial.
- La revolució industrial a Gran Bretanya.
- La revolució del transport.
- Extensió de la revolució industrial.
- La Segona Revolució industrial.

LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL: EL CANVI SOCIAL

- Canvis de la industrialització sobre la població.
- La societat del segle XIX.
- La vida quotidiana del segle XIX.
- Orígens del moviment obrer.
- L'art de la segona meitat del segle XIX.

IMPERIALISME I PRIMERA GUERRA MUNDIAL

- Concepte d'Imperialisme
- Els principals imperis.
- Les conseqüències de l'Imperialisme.
- Desenvolupament de la I Guerra Mundial.
- Les conseqüències de la I Guerra Mundial.

L'ÈPOCA D'ENTREGUERRES

- Canvis econòmics i socials.
- La revolució russa.
- El règim feixista a Itàlia.
- L'Alemanya nazi.
- La cultura en l'època d'entreguerres.

DE LA SEGONA GUERRA MUNDIAL A L'ACTUALITAT

- Causes i desenvolupament de la II Guerra Mundial.
- Desenllaç i conseqüències de la II Guerra Mundial.
- L'organització de la pau.
- La guerra freda.
- La descolonització.
- El món hui.

OBJECTIUS

La ensenyança de les Ciències socials, geografia i història en esta etapa tindrà com a objectiu el desenrotllament de les següents capacitats:

1. Identificar els processos i mecanismes que regixen els fets socials i les interrelacions entre fets polítics, econòmics i culturals i utilitzar este coneixement per a comprendre la pluralitat de causes explicatives de l'evolució de les societats actuals, el paper que hòmens i dones exercixen en elles i els seus problemes més rellevants.
2. Identificar, localitzar i analitzar, a diferents escales, els elements bàsics que caracteritzen el medi físic, les interaccions donades entre ells i les que els grups humans establixen a l'utilitzar l'espai i els seus recursos, i valorar les conseqüències de tipus econòmic, social, polític i mediambiental. Conèixer la problemàtica específica que planteja utilitzar els recursos de la Comunitat Valenciana.
3. Comprendre el territori com el resultat de la interacció de les societats sobre el medi en què es desenrotllen i que organitzen.
4. Conèixer, localitzar i comprendre les característiques bàsiques de la diversitat geogràfica del món i de les grans àrees socioeconòmiques, culturals i polítiques, així com els trets físics i humans d'Europa i Espanya, fent referència específica a la Comunitat Valenciana.
5. Identificar i localitzar en el temps i en l'espai els processos i esdeveniments històrics rellevants de la història del món, d'Europa i d'Espanya per a adquirir una perspectiva global de l'evolució de la Humanitat amb un marc cronològic precís i elaborar-ne una interpretació que facilite la comprensió de la pluralitat de comunitats socials a què es pertany.
6. Valorar la diversitat cultural manifestant actituds de respecte i tolerància cap a altres cultures i cap a opinions que no coincidixen amb les pròpies, sense renunciar per això a un parer sobre elles.
7. Adquirir una visió històrica que permeta elaborar una interpretació personal del món, a través d'uns coneixements bàsics d'Història universal, europea, espanyola i de la Comunitat Autònoma Valenciana, amb respecte i valoració dels aspectes comuns i els de caràcter divers, a fi de facilitar la comprensió de la possible pertinença simultània a més d'una identitat col·lectiva.
8. Valorar i respectar el patrimoni natural, històric, lingüístic, cultural i artístic espanyol, i de manera particular, el de la Comunitat Valenciana, així com assumir les responsabilitats que suposa la seua conservació i millora.
9. Conèixer i valorar les especials característiques de la identitat lingüística, cultural i històrica de la Comunitat Valenciana i la seua relació amb les altres comunitats autònomes de l'Estat Espanyol.
10. Comprendre els elements tècnics bàsics característics de les manifestacions artístiques en la seua realitat social i cultural per a valorar i respectar el patrimoni natural, històric, cultural i artístic, assumint la responsabilitat que suposa la seua conservació i apreciar-ho com a recurs per a l'enriquiment individual i col·lectiu.
11. Adquirir i usar el vocabulari específic de les Ciències socials perquè en incorporar-lo al vocabulari habitual augmente la precisió en l'ús del llenguatge i millore la comunicació.
12. Buscar, seleccionar, comprendre i relacionar informació verbal, gràfica, icònica, estadística i cartogràfica, procedent de fonts diverses, inclosa la proporcionada per l'entorn físic i social, els mitjans de comunicació i les tecnologies de la informació, tractar-la d'acord amb el fi perseguit i comunicar-la als altres de manera organitzada i intel·ligible.
13. Utilitzar les imatges i les representacions cartogràfiques per a identificar i localitzar objectes i fets geogràfics, i explicar la seua distribució a distintes escales, amb especial atenció al territori espanyol. Utilitzar, així mateix, fonts geogràfiques d'informació: textos escrits, sèries estadístiques, gràfics i imatges, i elaborar croquis i gràfics apropiats.
14. Conèixer el funcionament de les societats democràtiques, apreciar els seus valors i bases fonamentals, així com els drets i llibertats com un èxit irrenunciable i una condició necessària per a la pau, denunciant actituds i situacions discriminatòries i injustes i mostrant-se solidari amb els pobles, grups socials i persones privats dels seus drets o dels recursos econòmics necessaris.
15. Realitzar tasques en grup i participar en debats amb una actitud constructiva, crítica i tolerant, fonamentant adequadament les opinions i valorant el diàleg com una via necessària per a solucionar els problemes humans i socials.

AVALUACIÓ

Criteris	Instruments	Documents	%
Conceptes	Proves d'informació	Proves escrites (exàmens)	80
Procediments	Proves d'elaboració		
Actitud i comportament	Observació i anàlisi de tasques de classe	Quadern de classe i observació	20
	Treballs voluntaris d'investigació		

GEOGRAFIA I HISTÒRIA

4t d'ESO

LLIBRES DE TEXT:

GRENCIE RUIZ, Teresa (dir.) "Història de 4t d'ESO" - Projecte Construïm mons
Editorial Santillana-Voramar

Programació Oficial del Departament

La programació d'aula completa d'aquesta àrea és disponible a <https://sites.google.com/site/dptogeohist2/>. El seu marc legal és el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'ESO a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 9403 del 11.08.2022)

SABERS BÀSICS I TEMPORITZACIÓ

Aval.	Unitats Didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sessions
1	Introducció a la Història	Conèixer el passat per a comprendre el present	- Les eines d'un historiador: les fonts - Altres ciències auxiliars de la Història	(transversal)
	1. La crisi de l'Antic Règim: l'origen del món contemporani	Com pot contribuir l'educació a l'avançament de la societat	- Economia i societat de l'Antic Règim - Absolutisme i despotisme il·lustrat - La Il·lustració: base del pensament polític contemporani - L'absolutisme borbònic a Espanya - El despotisme il·lustrat a Espanya	8
	2. Revolucions liberals: la conquesta dels drets individuals i col·lectius	Per quina raó les constitucions hi són les bases de la democràcia?	- Desenvolupament de la revolució americana - Inici i radicalització de la Revolució francesa - Europa napoleònica - La tornada a l'Antic Règim: la Restauració - Onades revolucionàries de 1820, 1830 i 1848 - Els nacionalismes - Comparació de les unificacions alemanya i italiana	16
	3. Revolució industrial e imperialisme: el repartiment del món	Com poden modificar la vida diària els avançaments tecnològics?	- Inici de la revolució industrial britànica - Les primeres indústries punteres - Impacte de la revolució dels transports - La Segona Revolució Industrial i la seua expansió - Població i ciutats en temps de la industrialització - Societat de classes i naixement del moviment obrer - Imperialisme i imperis colonials - Organització de les colònies i els seus efectes	14
	4. La transformació d'Espanya al segle XIX: la revolució liberal	Com va canviar la societat espanyola al començament de l'Edat Contemporània?	- La guerra d'independència i les Corts de Cadis - Ferràn VII i la tornada a l'absolutisme - La independència de les colònies hispanoamericanes - Isabel II i la construcció de l'Estat liberal - El sexenni democràtic i la Restauració - El retard de la industrialització - La nova societat i el moviment obrer a Espanya	10
2	5. El difícil començament del segle XX: la I Guerra Mundial	Per quina raó va ser tan destructiva la I Guerra Mundial?	- Causes i esclafit de la Primera Guerra Mundial - Desenvolupament de la Primera Guerra Mundial - Viure durant la guerra - La pau de Versalles i les seues conseqüències - L'origen de la revolució rusa: 1905 - De les revolucions de 1917 a la guerra civil	10
	6. El període d'entreguerres: crisi econòmica i totalitarismes	De quina manera ha evolucionat la democràcia als segles XX i XXI?	- La fràgil recuperació econòmica dels anys vint - El crack de 1929 i la Gran Depressió - La crisi de les democràcies - La Itàlia feixista - Ascens i triomf del nazisme en Alemanya - El naixement de l'URSS i la dictadura de Stalin	14
	7. La II Guerra Mundial: el món a punt de la destrucció	Ens ajuda la memòria històrica a aprendre del passat?	- Causes de la Segona Guerra Mundial - Ofensiva alemanya i contraatac aliat - Holocauste: un estudi detingut - Colaboracionisme i resistència als països ocupats - Final de la guerra, conseqüències i canvis territorials	14
	8. Espanya: de la crisi del 98 a la guerra civil	Com va avançar la igualtat de gènere a l'Espanya del primer terç del segle XX?	- Desprestigi de la Restauració com a sistema polític - La II República: temps de reformes i crisi - Causes i desenvolupament de la Guerra Civil - Viure durant la Guerra Civil - Conseqüències de la Guerra Civil	10

(2/2)

Aval.	Unitats Didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sessions
3	9. La Guerra Freda que va començar al món	Quina herència tecnològica ens ha deixat la Guerra Freda?	- Guerra Freda: definició i blocs - Hostilitat entre USA i URSS (1948 – 1953) - La coexistència pacífica (1953 – 1962) - Tornada a la màxima tensió (1963 – 1973) - Cap al final de la Guerra Freda (1973 – 1991)	10
	10. La descolonització	Va trepitjar l'apartheid els drets fonamentals?	- Causes de la descolonització - Independència de Pakistà i Índia - Descolonització del SE asiàtic i Oceania - Descolonització d'Orient Pròxim i El Magrib - Independència de l'Àfrica subsahariana - Independència i desenvolupament econòmic	14
	11. Grans canvis, tensions i reptes des de 1945	Contribueix la UE a la pau mundial?	- Economia i societat al món occidental - Evolució d'Europa Occidental - Estats Units: gran potència occidental - Amèrica Llatina: dictadures, revolucions i indigenisme - De la URSS a la Federació Russa - Evolució de l'Europa de l'Est - Xina, una potència mundial - Altres espais asiàtics - Evolució d'Àfrica després de la Guerra Freda - El món islàmic	14
	12. Espanya: de la dictadura cap a la democràcia	Com va construir-se l'actual Espanya democràtica?	- El franquisme: de l'autarquia al desenvolupisme - El final de la dictadura i l'inici de la Transició - Els últims anys de la Transició - L'Espanya democràtica actual: economia i societat.	10

PROCEDIMENT I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

La nota final de cada trimestre serà la mitjana aritmètica de les qualificacions parcials de cada bloc obtingudes sumant:

- La **nota** que l'alumnat obtinga a l'**examen**, qualificat amb un màxim de 8 punts; aquesta prova escrita sobre competències serà un recull equilibrat de qüestions sobre conceptes i procediments. A banda dels criteris d'avaluació general de la matèria detallats a la Programació, en la qualificació dels exàmens compta: l'adequació pregunta/resposta, la correcció formal i ortogràfica, la capacitat de síntesi, la capacitat de definició i la capacitat d'argumentació i raonament. **Si un alumne/a acumula més d'un 30 % de faltes d'assistència a classe sense justificar, pot perdre el dret a fer l'examen.**
- La **nota mitjana de totes les activitats, treballs i comportament a classe** durant el bloc temàtic a avaluar, sobre un màxim de 2 punts. Per a qualificar esta part, es tindrà en compte la resolució d'activitats escrites i orals recollides al quadern de classe, **descomptant fins a 0'25 punts de la nota mitjana per cada tres negatius**; també es podrà incrementar la nota d'aquesta part **afegint 0'25 per cada tres positius** que el professor anota al seu quadern d'observació per tal de qualificar el comportament a l'aula. En els punts positius compten: la col·laboració en el treball de l'aula, la cooperació amb els companys/as, la disposició cap al treball, l'atenció en classe, la presentació en temps i forma dels treballs i exercicis. Entre els punts negatius contaràn les faltes de assistència a classe no justificades i les amonestacions per faltes lleus.

MECANISMES DE RECUPERACIÓ

Els mecanismes de recuperació de cada avaluació estan en funció d'allò que cada alumne/a ha de recuperar i, per això, no pot haver-hi un únic mecanisme de recuperació, perquè aquest s'ajustarà a la realitat de l'alumnat en cada avaluació. El professorat acordarà amb els seus alumnes el moment més adequat per a la realització de les proves o treballs necessaris.

Si a final de curs l'avaluació ordinària de la matèria fora negativa, l'alumnat serà convocat a una prova extraordinària sobre la totalitat de la matèria impartida durant el curs; un informe raonat explicarà a l'alumnat suspès el treball a presentar en aquesta prova, que comptarà fins a 3 punts; la qualificació d'aquest treball s'afegirà a la qualificació de la prova extraordinària, que val un total de 7 punts.

Si, donat el cas, l'alumnat promoció al curs següent tenint suspesa aquesta matèria, tindrà que recuperar-la al curs següent baix la direcció del professor/a que tinga, el qual l'informarà sobre el mètode oportunament.

Per a poder aprovar l'assignatura és necessari obtenir en les tres avaluacions una nota mitjana de 5 punts.

HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA

1r DE BATXILLERAT

MATERIAL DIDÀCTIC MATERIAL ELABORAT PEL PROFESSOR

Programació alternativa feta pel professor Enrique Javier Martínez López

Segons el **Decret 87/2015**, de 5 de juny, del Consell, "la **Història del Món Contemporani** té per objectiu l'explicació dels canvis que en els dos últims segles han configurat el món actual i continuen fent-ho. Aquesta dialèctica entre passat i present permet afrontar el coneixement dels problemes que han marcat aquest període. La mirada històrica necessita basar-se en els problemes del present per a cercar les seues arrels en el passat. Per la seua banda, l'estudi del passat ens retorna una nova perspectiva sobre els desafiaments del present. Aquesta dialèctica és clau per a apreciar el valor educatiu d'aquesta matèria en la mesura que afavoreix el desenvolupament de la comprensió del món actual necessària per a actuar com a ciutadans que viuen en una societat democràtica i assumeixen els seus valors".

Perseguint aquest ideari, **els objectius didàctics** que han orientat la nostra adaptació dels materials, han sigut:

- Ampliar aspectes històrics tractats en altres etapes.
- Aprofundir en el desenvolupament del pensament històric de l'alumnat.
- Proporcionar als alumnes un marc de pensament que els permeta comprendre la dimensió temporal i causal dels fenòmens històrics.
- Oferir paràmetres per comparar diverses alternatives de solució a problemes comuns.
- Contemplar l'evolució social com una successió de cruïlles en què les decisions humanes són fonamentals i on els conflictes socials adquireixen sentit.
- Fomentar el gust de l'alumnat per indagar sobre el passat, plantejar-se preguntes i tractar de respondre-les usant de manera crítica una varietat de fonts per a seleccionar evidències i informació rellevant.
- Possibilitar diverses interpretacions dels fets històrics.
- Comprendre que la història és un coneixement obert i en construcció, alhora que rigorós i crític.
- Conèixer el funcionament de la societat, dels canvis i les resistències que aquests poden generar, de les possibilitats de l'acció humana i de la capacitat d'elecció davant desafiaments vitals.
- Contribuir a la construcció de valors com el de la llibertat personal, la solidaritat, el respecte o la justícia.
- Valorar el diàleg igualitari i el respecte de les diferències entre grups des del referent dels drets humans.

El quadre següent recull l'equivalència entre els blocs de continguts curriculars establerts al Reial Decret 1105/2014 i al Decret 87/2015, i els temes d'aquesta programació didàctica d'aula, relacionats amb les unitats que figuren al material curricular (UD) de l'editorial seleccionada per a fer la nostra adaptació.

BLOCS	TEMES	UD
Bloc 1. Continguts comuns a l'aprenentatge d'Història del Món Contemporani	0. El canvi i la permanència en la Història.	
Bloc 2. La crisi de l'Antic règim i les revolucions liberals	1. La crisi de l'Antic Règim. Nacionalisme i liberalisme	1 i 2
Bloc 3. Les revolucions industrials i la dominació europea	2. La Revolució Industrial: el canvi econòmic	3
	3. La Revolució Industrial: el canvi social	5
	4. Imperialisme i Primera Guerra Mundial	4, 6 i 7
Bloc 4. Les crisis del període d'Entreguerres i la II Guerra Mundial	5. L'època d'entreguerres	8, 9 i 10
Bloc 4. Les crisis del període d'Entreguerres i la II Guerra Mundial	6. De la Segona Guerra Mundial als nostres dies	11, 12, 13, 14, 15, 16 i 17
Bloc 5. El món durant la Guerra Freda		
Bloc 6. El món capitalista i el bloc comunista en la segona meitat del segle XX		
Bloc 7. El món actual des d'una perspectiva històrica		

El quadre següent expressa el nombre d'hores que pensem dedicar a tractar els continguts curriculars que conformen els temes d'aquesta programació didàctica d'aula (que podem contemplar-se al quadre de dalt).

1r TRIMESTRE		2n TRIMESTRE		3r TRIMESTRE	
Temes	Nº hores	Temes	Nº hores	Temes	Nº hores
0	10	2	10	5	12
1	24	3	16	6	20
		4	8		

Per tal de consultar el contingut de cada tema, mirar el quadre corresponent de les pàgines de la programació general (Taules mostrant a una pàgina els objectius curriculars, continguts d'etapa i de la unitat, competències clau, temes transversals i criteris d'avaluació curriculars, estàndards d'aprenentatge i indicadors d'abastiment), de la qual el present document hi és un extracte.

AVALUACIÓ

Instruments.

- Observació i anàlisi de les activitats individuals.** Tindrem en compte l'assistència a classe, l'esforç quotidià, l'interés i participació en les activitats de l'aula, etc. D'acord amb el reglament de règim intern del nostre IES, acumular un mínim d'un 30% de faltes sense justificar del total de classes d'un trimestre, té com a conseqüència la pèrdua del dret a l'avaluació
- Proves de control:** examen amb la mateixa estructura de preguntes d'elaboració i d'informació que hauran de superar l'alumnat a les PAU el curs següent.
- Treballs de síntesis en grup:** reforç de les destreses i conceptes que hauran d'aprendre's.

Procediments

En finalitzar el treball de cada bloc o unitat didàctica, es realitzarà una prova de control. Si es realitzaren més d'una prova per trimestre, la qualificació seria la mitjana aritmètica entre elles. La qualificació numèrica de cada trimestre anirà d'1 a 10 enters, ponderant els instruments d'avaluació anteriorment enumerats, segons es reflecteix en el quadre següent:

Criteris	Instruments	Documents	%
Conceptes i Procediments	Exàmens, orals i/o escrits	Proves de control (exàmens escrits)	80
	Activitats o comentaris de documents		
Actitud i comportament	Puntualitat i assistència	Quadern de classe i observació directa	20
	Observació i anàlisi de tasques individuals		
	Treballs voluntaris d'investigació		

Criteris

Per a acumular els percentatges anteriorment citats, serà necessari aconseguir una avaluació positiva en conceptes, procediments i actituds. Per això, es tindran en compte els següents criteris:

En la qualificació de les proves de control escrites	- Adequació pregunta/resposta. - Correcció formal i ortogràfica en *valencià i castellà. - Capacitat de síntesi. - Capacitat de definició. - Capacitat d'argumentació i raonament.
En l'actitud i el comportament	- Col·laboració i cooperació en el treball de l'aula - Disposició cap a a el treball i atenció en classe - Presentació dins del termini i en la forma escaient dels treballs. - Puntualitat, assistència i atenció en classe
En la qualificació dels conceptes, procediments i actituds	- Conèixer i analitzar els canvis i permanències més importants de la Història Contemporània, situant-los cronològicament dins dels diferents ritmes de canvi i de permanència per a comprendre la Història com un procés. - Identificar i explicar la pluralitat i diversitat de realitats del món actual analitzant els desequilibris i els diferents desenvolupaments històrics amb una actitud solidària. - Caracteritzar cadascuna de les grans etapes del nostre passat, destacant les seues aportacions bàsiques i assenyalant els seus aspectes comuns i diversos. - Identificar els problemes bàsics de la societat actual. Explicar els períodes de crisi i els diferents projectes de resolució dels problemes històrics i la seua repercussió. - Situar els processos i esdeveniments històrics i la seua especificitat en àmbits espacials més amplis. Explicar les repercussions i implicacions internes del context històric internacional. - Reconèixer la possibilitat de diferents interpretacions sobre un mateix fet i la necessitat sotmetre-les a una anàlisi crítica. - Reconèixer que la informació de les fonts res més resulta fructífera davant preguntes o problemes prèviament plantejats. - Utilitzar fonts diverses per a elaborar explicacions històriques.

Mecanismes de recuperació

Els mecanismes de recuperació estan en funció de tot l'anteriorment exposat. D'aquesta manera, *no podem fixar un únic mecanisme de recuperació: el professor acordarà amb els alumnes i alumnes que hagen de recuperar el mètode més adequat*, com a exàmens de recuperació o treballs de recerca. En tot cas, es fixarà una única recuperació al final de la segona avaluació.

HISTÒRIA DEL MÓN CONTEMPORANI

1r de Batxillerat

LLIBRE DE TEXT: GRENCÉ RUIZ, Teresa (dir.) "Història del Món Contemporani. 1r de Batxillerat. Projecte construït pels professors" d'Editorial Santillana

Programació Oficial del Departament

La programació d'aula completa d'aquesta àrea és disponible a <https://sites.google.com/site/dptogehist2/>. El seu marc legal és el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'ESO a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 9403 del 11.08.2022)

SABERS BÀSICS I TEMPORITZACIÓ

(1/2)

Aval.	Unitats didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sess.
1	1	L'Antic Règim	L'abús del privilegi	8
	2	Revolucions liberals i nacionalisme	El colp Brumari	10
	3	La Revolució industrial	La indústria tèxtil	12
	4	Segona revolució industrial i imperialisme	L'administració colonial britànica	12
	5	Els canvis socials: el moviment obrer	La vida al camp	10
2	6	Les grans potències	EL problema d'Alsàcia i Lorena	4
	7	La Primera Guerra Mundial	La vida en les trinxeres	4
	8	La Revolució russa i la URSS	La Revolució bolxevic	8

Aval.	Unitats didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sess.
2	9 L'economia d'entreguerres. La Gran Depressió	El crack de 1929	- Els desequilibris de l'economia mundial. La fràgil recuperació dels anys 20. - El crack de 1929, la Gran Depressió i polítiques econòmiques. - Una societat en transformació. - Els efectes de les males pràctiques agrícoles	8
	10 L'ascens dels totalitarismes feixista i nazi	El nou Estat	- Democràcies i dictadures a l'Europa d'entreguerres. - Ideologia i bases socials del feixisme. La Itàlia feixista. L'Alemanya nazi. - La dreta radical a Europa: un fenomen en auge.	10
	11 La Segona Guerra Mundial	La ofensiva final	- Orígens i causes de la guerra. El desenvolupament de la guerra. - El «nou ordre» nazi a Europa. - Les conseqüències de la guerra. Les altres víctimes de la guerra.	10
	12 La Guerra Freda	El pont aeri de Berlín	- Gènesi de la Guerra Freda (1945-1947). - La màxima tensió (1948-1953). - La coexistència pacífica (1954-1975). - Rebrot i final de la Guerra Freda (1976-1991). La lluita per la pau.	8
3	13 Evolució dels dos blocs en un mon bipolar	L'avanç econòmic dels EUA	- L'evolució del bloc capitalista: els Estats Units, l'evolució d'Europa occidental i el marc asiàtic del capitalisme. - La Unió Soviètica i les democràcies populars a Europa oriental. - la Xina, un altre gegant comunista. - L'expansió del comunisme per Àsia i Àfrica. - L'enfonsament del bloc comunista. Treball i economia en els dos sistemes.	8
	14 El procés de descolonització	La independència de Djibouti	- Concepte i causes de la descolonització. Etapes del procés. - La descolonització d'Àsia, Orient Pròxim i el Magreb. - La independència de l'Àfrica subsahariana. - L'herència colonial: Independència política i desenvolupament econòmic.	10
	15 Amèrica als segles XX i XXI	Una massa de pobres	- Els Estats Units (1898-1929). - Amèrica Llatina: l'època dels radicalismes (1900-1929). - Els Estats Units: del crack de 1929 la Guerra Freda (1929-1960). - Amèrica Llatina: populisme i dictadures (1929-1960). - Els Estats Units: de Kennedy a Biden (1961-2021). - Revolució i populisme a Amèrica Llatina (1960-2020). - Un problema racial als Estats Units.	12
	16 Geopolítica del segle XXI	El G-20	- El nou ordre internacional. Els conflictes del segle XXI. - Terrorisme i nous conflictes. Cap a un nou ordre mundial. - Immigrants i refugiats.	12
	17 Crisi i canvis en un mon connectat	La societat de la immediatesa	- La globalització i els seus efectes. - De la crisi econòmica de 2008 a la crisi pandèmica de 2020. - Els canvis polítics. Els canvis socials. - Canvis socioculturals i avanços científics i tecnològics. - La integració dels avanços tecnològics	10

AVALUACIÓ

Instruments: 1) **Observació i anàlisi de les activitats individuals.** Tindrem en compte l'assistència a classe, l'esforç quotidià, l'interés i participació en les activitats de l'aula, etc. D'acord amb el reglament de règim intern del nostre IES, acumular un mínim d'un 30% de faltes sense justificar del total de classes d'un trimestre, té com a conseqüència la pèrdua del dret a l'avaluació; 2) **Proves de control:** examen amb la mateixa estructura de preguntes d'elaboració i d'informació que hauran de superar l'alumnat a les PAU el curs següent; 3) **Treballs de síntesis en grup:** reforç de les destreses i conceptes que hauran d'aprendre's.

Procediments. En finalitzar el treball de cada bloc o unitat didàctica, es realitzarà una prova de control. Si es realitzaren més d'una prova per trimestre, la qualificació seria la mitjana aritmètica entre elles. La qualificació numèrica de cada trimestre anirà d'1 a 10 enters, ponderant els instruments d'avaluació anteriorment enumerats, segons es reflecteix en el quadre següent:

Criteris	Instruments	Documents	%
Conceptes i Procediments	Exàmens, orals i/o escrits	Proves de control (exàmens escrits)	80
	Activitats o comentaris de documents		
Actitud i comportament	Puntualitat i assistència	Quadern de classe i observació directa	20
	Observació i anàlisi de tasques individuals		
	Treballs voluntaris d'investigació		

Mecanismes de recuperació. Els mecanismes de recuperació estan en funció de tot l'anteriorment exposat. D'aquesta manera, *no podem fixar un únic mecanisme de recuperació: el professor acordarà amb els alumnes i alumnes que hagen de recuperar el mètode més adequat, com a exàmens de recuperació o treballs de recerca.* En tot cas, es fixarà una única recuperació al final de la segona avaluació.

HISTÒRIA DE L'ART

2n de Batxillerat

LLIBRE DE TEXT: GRENCÉ RUIZ, Teresa (dir.) "Història de l'Art de 2n de batxillerat" –
Projecte Construïm mons - Editorial Santillana-Voramar

La programació d'aula completa d'aquesta àrea és disponible a <https://sites.google.com/site/dptogeohist2/>. El seu marc legal és el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'ESO a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 9403 del 11.08.2022)

SABERS BÀSICS I TEMPORITZACIÓ

(1/2)

Aval.	Unitats Didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sessions
1	1. L'art: uns instrument de comunicació	Això és una obra d'art?	- Consideració de l'art - Arquitectura, escultura i pintura: tècniques, materials, modalitats i tipus d'obres - Cóm interpretar una obra d'art - La transmissió del patrimoni artístic	(transversal)
	2. De l'Art Prehistòric al de l'Antiguitat	Per quina raó es troba ací aquesta porta?	- L'art de la Prehistòria - L'art egipci - L'art mesopotàmic - L'art cretomicènic - L'art d'altres cultures de l'Antiguitat	8
	3. L'Art de l'antiga Grècia	Hi és atemporal la bellesa clàssica?	- L'arquitectura grega i els seus ordres - L'escultura grega: evolució - Altres obres de ceràmica i pintura	12
	4. L'Art romà i la seua presència a Hispània	I si reutilitzem el teatre?	- Urbanisme romà: arquitectura i enginyeria - L'escultura romana: retratista i històrica - Pintura romana i mosaic - L'art romà a Hispània	12
	5. Les primeres manifestacions de l'art cristià	Què faria l'art sense l'arqueologia?	- El primer art cristià - L'art bizantí - Art prerromànic espanyol: visigot, asturià i art de repoblació	12
	6. L'Art hispanomusulmà	Quin és el monument més visitat a Espanya?	- Origen i característiques de l'art islàmic - L'arquitectura califal - L'arquitectura almohade - L'arquitectura nazarí - L'arquitectura mudèjar.	12
2	7. L'art romànic	Conservar o restaurar... què és preferible?	- Les iglésies de peregrinació - La escultura romànica - La pintura romànica	12
	8. L'art gòtic	De quina manera podem protegir l'art de les bombes?	- El nou sistema constructiu del gòtic - La escultura gòtica - La pintura gòtica	12
	9. Renaixement italià i manierisme	Què va passar amb La Gioconda?	- Renaixement: Quattrocento i Cinquecento - Miguel Àngel: del clasicisme al manierisme - El manierisme	12
	10. Renaixement a la resta d'Europa	Repensem una obra renaixentista des d'una perspectiva actual	- Renaixement a França, Flandes i Països Baixos - Renaixement a Espanya	6
	11. L'art Barroc	Qui va pintar aquest quadre?	- Barroc: l'art al servei del poder - Arquitectura: continuïtat i ruptura amb el clasicisme - Escultura: entre el clasicisme i el dramatism - Pintura: clasicismo, naturalismo, tenebrismo y realismo	12
	12. El Barroc a Espanya. El Segle d'Or.	Va ser Velàzquez un influencer?	- La Arquitectura - La escultura - La pintura	8
	13. Rococó i neoclasicisme	Es pot censurar una obra per impúdica?	- El segle XVIII i començaments del XIX: frontera entre dues èpoques - Arquitectura, escultura i pintura d'aquest període - El geni de Goya	6

(2/2)

Aval.	Unitats Didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sessions
3	14. L'art de la Revolució Industrial	Quina és la primera gran construcció feta per una dona?	- Arquitectura, enginyeria i urbanisme - L'escultura del segle XX - La pintura: romanticisme, realisme, paisatgisme, simbolisme - Arquitectura i urbanisme a Espanya - La escultura i la pintura a Espanya	10
	15. Art i realitat del segle XIX	Als museus o a les col·leccions privades?	- El moviment impressionista - El puntillisme o neopressionisme - El postimpressionisme	10
	16. L'art en la primera meitat del segle XX	És l'art un document històric?	- Context històric i cultural de la primera meitat del segle - La arquitectura: el moviment modern - Les vanguardies en les arts plàstiques - Les principals corrents escultòriques	10
	17. L'art després de la Segona Guerra Mundial	De quina forma pensa un col·leccionista?	- L'art davant d'un encreuament - La arquitectura: l'estil internacional - Les arts plàstiques a les segones vanguardies	10
	18. L'art en l'era digital	És possible l'art als espais públics?	- L'art al món tecnològic - Revalorització dels gèners artístics no tradicionals - Les noves formes artístiques	8

AVALUACIÓ

Instruments: 1) **Observació i anàlisi de les activitats individuals.** Tindrem en compte l'assistència a classe, l'esforç quotidià, l'interès i participació en les activitats de l'aula, etc. D'acord amb el reglament de règim intern del nostre IES, acumular un mínim d'un 30% de faltes sense justificar del total de classes d'un trimestre, té com a conseqüència la pèrdua del dret a l'avaluació; 2) **Proves de control:** examen amb la mateixa estructura de preguntes d'elaboració i d'informació que hauran de superar l'alumnat a les PAU el curs següent; 3) **Treballs de síntesis en grup:** reforç de les destreses i conceptes que hauran d'aprendre's.

Procediments. En finalitzar el treball de cada bloc o unitat didàctica, es realitzarà una prova de control. Si es realitzaren més d'una prova per trimestre, la qualificació seria la mitjana aritmètica entre elles. La qualificació numèrica de cada trimestre anirà d'1 a 10 enters, ponderant els instruments d'avaluació anteriorment enumerats, segons es reflecteix en el quadre següent:

Críteris	Instruments	Documents	%
Conceptes i Procediments	Exàmens, orals i/o escrits	Proves de control (exàmens escrits)	80
	Activitats o comentaris de documents		
Actitud i comportament	Puntualitat i assistència	Quadern de classe i observació directa	20
	Observació i anàlisi de tasques individuals		
	Treballs voluntaris d'investigació		

Mecanismes de recuperació. Els mecanismes de recuperació estan en funció de tot l'anteriorment exposat. D'aquesta manera, *no podem fixar un únic mecanisme de recuperació: el professor acordarà amb els alumnes i alumnes que hagen de recuperar el mètode més adequat, com a exàmens de recuperació o treballs de recerca.* En tot cas, es fixarà una única recuperació al final de la segona avaluació.

HISTÒRIA D'ESPANYA CONTEMPORÀNIA

2n de Batxillerat

LLIBRE DE TEXT: GRENCÉ RUIZ, Teresa (dir.) "Història d'Espanya Contemporània de 2n de batxillerat" – Projecte Construïm mons - Editorial Santillana-Voramar

La programació d'aula completa d'aquesta àrea és disponible a <https://sites.google.com/site/dptogeohist2/>. El seu marc legal és el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'ESO a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 9403 del 11.08.2022)

SABERS BÀSICS I TEMPORITZACIÓ

(1/2)

Aval.	Unitats Didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sessions
1	1. El segle XVIII: reformisme borbònic i Il·lustració	Conèixer el passat per a comprendre el present	- Canvi dinàstic i Guerra de Successió - L'absolutisme borbònic i la seua política exterior - Despotisme Il·lustrat i reformisme - Economia i societat del segle XVIII - La cultura en la Il·lustració espanyola - Carles IV: la crisi de la monarquia absoluta	6
	2. La fi de l'Antic Règim i la revolució liberal	El significat de la Constitució de 1812	- Crisi de la monarquia absoluta i guerra del Francès - Les Corts de Cadis i la seua obra - La restauració de l'absolutisme (1814 – 1820) - El Trienni Liberal (1820 – 1823) - La segona restauració absolutista (1823 – 1833) - La independència de les colònies americanes	10
	3. El regnat d'Isabel II	Isabel II, reina dels liberals?	- La Regència de Maria Cristina (1833 – 1840) - La Regència d'Espartero (1840 – 1843) - La Dècada Moderada (1844 – 1854) - El Bienni Progresista (1854 – 1856) - L'hegemonia de la Unió Liberal (1856 – 1868)	10
	4. Sexenni revolucionari i monarquia de la Restauració	El poder de la Corona en la monarquia restaurada	- De la Revolució de Setembre a la regència de Serrano - El regnat d'Amadeu I (1871 – 1872) - La Primera República (1873) - La qüestió social i la guerra de Cuba - Gènesi i funcionament del sistema de la Restauració - El regnat d'Alfons XII i la Regència de la seua vídua (1874 – 1902). El desastre de 1898. - L'oposició a la Restauració	10
2	5. Transformacions econòmiques i socials del segle XIX	El despertar de la lluita obrera	- Els canvis demogràfics - Les transformacions agràries - Indústria i mineria - Comerç i comunicacions - Hisenda, banca i sistema monetari - La nova societat - Obrerisme i moviments socials - Les pautes culturals	10
	6. El regnat d'Alfons XIII: la crisi de la Restauració	Paraules de la Regent davant el Congrés dels Diputats	- Els intents de regeneració dels partits dinàstics - Els partits antidinàstics i el moviment obrer - La Primera Guerra Mundial i les seues conseqüències - El colapse del sistema liberal - La dictadura de Primo de Rivera i la caiguda de la monarquia - L'Edat de Plata de la cultura espanyola	10
	7. Canvis econòmics i socials del primer terç del segle XX	Els canvis al començament del segle XX	- L'economia espanyola en el context europeu - Les transformacions agràries i els seus límits - El desenvolupament industrial i financer - Els canvis demogràfics i socials	6
	8. La Segona República	Alfons XIII s'acomiada d'Espanya	- Proclamació de la República i període constituent - El Bienni Reformista (1931 – 1933) - Problemes i crisis del Bienni Reformista - El Bienni de Centredreta (1933 – 1935) - El Front Popular	10

(2/2)

Aval.	Unitats Didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sessions
3	9. La Guerra Civil	Violència i odi en la Guerra Civil	- Del cop d'estat a la Guerra Civil - Les operacions militars - El context internacional de la guerra - L'Espanya governamental - L'Espanya "nacional" o franquista - Les conseqüències de la guerra civil - El món de la cultura davant la Guerra Civil	6
	10. Postguerra i dictadura franquista (1939 – 1959)	Un periodista pregunta a Franco si és un dictador	- El franquisme - Exili, repressió i oposició - Institucionalització del Nou Estat - La política exterior dels governs franquistes - Política autàrquica i recessió econòmica	9
	11. De la consolidació al final del franquisme	El procés de Burgos de 1970	- Tecnocràcia i desenvolupament - Creixement econòmic i canvi social - L'oposició democràtica i la repressió franquista - El règim intenta adaptar-se a la realitat social - L'agonia del franquisme - L'herència colonial	9
	12. Transició i democràcia	La proclamació de Joan Carles de Borbó com a rei	- El franquisme sense Franco - El desmantellament del franquisme - Crisi econòmica i pactes de la Moncloa - Constitució i Estat Autonòmic - Govern de Suárez i crisi d'UCD - Els governs socialistes de Felipe González - Els governs populars de José María Aznar	6
	13. L'Espanya del segle XXI	El movimen 15-M	- Canvis polítics i institucionals - Els reptes actuals d'Espanya - Els canvis socials - Diverses formes de cultura	6

AVALUACIÓ

Instruments: 1) **Observació i anàlisi de les activitats individuals.** Tindrem en compte l'assistència a classe, l'esforç quotidià, l'interès i participació en les activitats de l'aula, etc. D'acord amb el reglament de règim intern del nostre IES, acumular un mínim d'un 30% de faltes sense justificar del total de classes d'un trimestre, té com a conseqüència la pèrdua del dret a l'avaluació; 2) **Proves de control:** examen amb la mateixa estructura de preguntes d'elaboració i d'informació que hauran de superar l'alumnat a les PAU el curs següent; 3) **Treballs de síntesis en grup:** reforç de les destreses i conceptes que hauran d'aprendre's.

Procediments. En finalitzar el treball de cada bloc o unitat didàctica, es realitzarà una prova de control. Si es realitzaren més d'una prova per trimestre, la qualificació seria la mitjana aritmètica entre elles. La qualificació numèrica de cada trimestre anirà d'1 *à 10 enters, ponderant els instruments d'avaluació anteriorment enumerats, segons es reflecteix en el quadre següent:

Criteris	Instruments	Documents	%
Conceptes i Procediments	Exàmens, orals i/o escrits	Proves de control (exàmens escrits)	80
	Activitats o comentaris de documents		
Actitud i comportament	Puntualitat i assistència	Quadern de classe i observació directa	20
	Observació i anàlisi de tasques individuals		
	Treballs voluntaris d'investigació		

Mecanismes de recuperació. Els mecanismes de recuperació estan en funció de tot l'anteriorment exposat. D'aquesta manera, *no podem fixar un únic mecanisme de recuperació: el professor acordarà amb els alumnes i alumnes que hagen de recuperar el mètode més adequat, com a exàmens de recuperació o treballs de recerca.* En tot cas, es fixarà una única recuperació al final de la segona avaluació.

GEOGRAFIA D'ESPANYA

2n de Batxillerat

LLIBRE DE TEXT:

MUÑOZ-DELGADO, Mª Concepción "Geografía de 2º de bachillerato" –
Operación Mundo - Editorial ANAYA – 978-84-143-3217-7

La programació d'aula completa d'aquesta àrea és disponible a <https://sites.google.com/site/dptogeohist2/>. El seu marc legal és el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'ESO a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 9403 del 11.08.2022)

SABERS BÀSICS I TEMPORITZACIÓ

Aval.	Unitats Didàctiques	Situació d'aprenentatge	Sabers bàsics	Sessions
1	1. Diversitat geomorfològica de l'espai geogràfic espanyol.	Com infueix el relleu a les nostres vides?	• Característiques bàsiques del relleu espanyol. • Història geològica de la Península i els Arxipèlags. • Relleus Morfoestructurals. • Dominis litològics i formes de modelatge. • Influència i riscos del relleu	12
	2. Diversitat climàtica	De veritat el nostre clima va cap a una aridificació?	• Factors geogràfics i termodinàmics del clima espanyol. • Elements del clima i tipus de temps. • Influència i riscos del clima.	12
	3. Diversitat Hídrica, vegetal i edàfica.	Tenen remei el dèficit hídric i la desertització?	• Factors condicionants de la xarxa hidrogràfica. • El règim fluvial. Tipus. La xarxa fluvial espanyola. • Zones humides: llacs i aiguamolls. • Les aigües subterrànies. Masses d'aigua artificials. • Els sòls: principals tipus a Espanya • La vegetació. Les formacions vegetals espanyoles.	10
	4. Paisatges naturals i acció humana sobre el medi natural	Podem reduir el nostre impacte mediambiental?	• Paisatges naturals espanyols. • Influència de l'activitat humana sobre el medi natural. • Els paisatges naturals protegits.	6
2	5. Els espais rurals i el sector primari	De veritat són contaminants totes les activitats primàries?	• Espai rural i espai agrari, espais en transformació. • Condicionants naturals de l'espai agrari • Condicionants humans de l'espai agrari: la PAC • Activitats agràries i paisatges agraris • Problemes agraris i desenvolupament rural • Dinàmiques recents de l'espai rural • Espais de l'activitat pesquera	10
	6. L'espai industrial i el sector secundari	Quina és la principal raó de la localització d'indústries actualment?	• Trets i importància de l'espai industrial • Les matèries primeres • Les fonts d'energia • La indústria espanyola entre 1855 i 1975 • Crisi i reestructuració industrial: la reconversió 1975-1990 • Actualitat industrial espanyola en la UE i un món globalitzat	16
	7. Els espais del sector serveis.	És el turisme una activitat econòmica perniciosa?	• El procés de terciarització de l'economia. • Importància i trets dels serveis • Transports i telecomunicacions • Espais turístics • El comerç i altres activitats terciàries	14
3	8. La Població	Com evolucionarà en un futur la població espanyola?	• Fonts per a l'estudi demogràfic. • Distribució actual de la població espanyola pel territori • El moviment natural: evolució de la natalitat i la mortalitat • El moviment espacial: moviments migratoris interiors i exteriors. • El creixement real de la població • L'estructura de la població espanyola. • El futur de la població espanyola.	16
	9. La ciutat i els espais urbans	De veritat es millor viure a una ciutat?	• Els espais urbans a Espanya: concepte. • El procés d'urbanització espanyol. • La morfologia i l'estructura urbanes • Problemes de les ciutats espanyoles • Ordenació de l'espai urbà: l'urbanisme • El sistema urbano espanyol.	16
	10. Organització i desequilibri territorial	És Espanya un país sense desequilibris territorials?	• Contrastos i desequilibris territorials. • Les polítiques regionals i de cohesió.	(trans-versal)
	11. Espanya a Europa 12. Espanya al món	Quin paper juga Espanya al context europeu i mundial?	• La Unió Europea: tot tipus de contrastes territorials. • Espanya en un món globalitzat.	

AVALUACIÓ

Instruments: **1) Observació i anàlisi de les activitats individuals.** Tindrem en compte l'assistència a classe, l'esforç quotidià, l'interés i participació en les activitats de l'aula, etc. D'acord amb el reglament de règim intern del nostre IES, acumular un mínim d'un 30% de faltes sense justificar del total de classes d'un trimestre, té com a conseqüència la pèrdua del dret a l'avaluació; **2) Proves de control:** examen amb la mateixa estructura de preguntes d'elaboració i d'informació que hauran de superar l'alumnat a les PAU el curs següent; **3) Treballs de síntesis en grup:** reforç de les destreses i conceptes que hauran d'aprendre's.

Procediments. En finalitzar el treball de cada bloc o unitat didàctica, es realitzarà una prova de control. Si es realitzaren més d'una prova per trimestre, la qualificació seria la mitjana aritmètica entre elles. La qualificació numèrica de cada trimestre anirà d'1 a 10 enters, ponderant els instruments d'avaluació anteriorment enumerats, segons es reflecteix en el quadre següent:

Criteris	Instruments	Documents	%
Conceptes i Procediments	Exàmens, orals i/o escrits	Proves de control (exàmens escrits)	80
	Activitats o comentaris de documents		
Actitud i comportament	Puntualitat i assistència	Quadern de classe i observació directa	20
	Observació i anàlisi de tasques individuals		
	Treballs voluntaris d'investigació		

Mecanismes de recuperació. Els mecanismes de recuperació estan en funció de tot l'anteriorment exposat. D'aquesta manera, *no podem fixar un únic mecanisme de recuperació: el professor acordarà amb els alumnes i alumnes que hagen de recuperar el mètode més adequat*, com a exàmens de recuperació o treballs de recerca. En tot cas, es fixarà una única recuperació al final de la segona avaluació.